

АНАЛІЗ ОРГАНІЗАЦІЙНИХ МОДЕЛЕЙ ПІДПРИЄМНИЦЬКИХ СТРУКТУР

Яцина В. В., Яцина М.Г.

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут», м. Харків*

Управління організацією являє собою складний процес, що є своєрідним фундаментом для ефективного функціонування фірми. Тому невід'ємною складовою успіху компанії в майбутньому є організація керування та своєчасний моніторинг всіх процесів на підприємстві. Як відомо, тип організаційної моделі безпосередньо впливає на рівень ієрархії, формує розвиток команди фахівців, показує командний ланцюжок, що допомагає визначити обов'язки всіх членів, а також залежить від типу виробляемого продукту. Розробка вірної моделі організації підприємства потребує чіткого бачення підприємницького процесу від управлінської структури компанії.

На сьогоднішній день найпоширенішого розвитку набули наступні типи організаційних структур:

- централізовані (вертикальні): лінійна, лінійно-штабна, функціональна;
- децентралізовані (горизонтальні): дивізіональна, матрична, проектна.

Враховуючи сучасні реалії, а саме швидкість зміни потреб споживачів, постійне впровадження технологічних новацій в підприємницьку діяльність, що значно посилює рівень конкуренції між продавцями, скорочення життєвих циклів продукції, нестабільне економічне становище внаслідок загальносвітових криз та пандемій, на нашу думку, найбільш успішний організаційний менеджмент може здійснюватися в умовах децентралізованих моделей з горизонтальним типом управління.

Особливої уваги заслуговує матрична організаційна модель, що поєднує у собі елементи ієрархічного будівництва взаємовідносин у компанії одночасно з можливістю гнучкого пристосування до швидкої координації нових завдань. Сучасний бізнес найчастіше використовує змішані моделі управління, успішно впроваджуючи їх успішне функціонування. Але принцип формування підрозділів повинен концентруватися на ключових компетенціях, тобто, всередині горизонтального управління повинні існувати так звані «осередки», що виконують тільки їм притаманні функції та побудовані за принципом вертикальних моделей.

Вибір моделі залежить від розміру компанії, виду діяльності, життєвого циклу продукту та асортиментного ряду, фінансових складових, потреби у кваліфікованих кадрах та багатьох інших факторів.

Тому, якщо компанія тільки завойовує своє становище на ринку, структура її підрозділів може бути набагато менше, ніж у успішної та відомої фірми. Бажано також обираючи організаційну модель, використовувати принцип аналогії, тобто, вивчати досвід компаній, що займаються аналогічною або близькою за типом підприємницькою діяльністю. Це надасть можливість уникнути зайвих витрат на випробування різних варіантів організації структури підприємства.